

Mattias Edvardsson

Vecini buni

Traducere din limba suedeză de
Gabriel Ionescu

Editori:
Silviu Dragomir
Vasile Dem. Zamfirescu

Director editorial:
Magdalena Mărculescu

Redactare:
Luana Craciun

Ilustrație și design copertă: Andrei Gamaț

Director producție:
Cristian Claudiu Coban

Dtp:
Mihaela Gavriloiu

Corectură:
Rodica Crețu

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

EDVARDSSON, MATTIAS

Vecini buni / Mattias Edvardsson ; trad. din lb. suedeză de Gabriel Ionescu. –
București: Editura Trei, 2022

ISBN 978-606-40-1279-1

I. Ionescu, Gabriel (trad.)

821.113.6

Titlul original: *Goda grannar*

Autor: Mattias Edvardsson

Copyright © Mattias Edvardsson 2020
Published by agreement with Ahlander Agency

Copyright © Editura Trei, 2022
pentru prezenta ediție

O.P. 16, Ghișeu 1, C.P. 0490, București
Tel.: +4 021 300 60 90 ; Fax: +4 0372 25 20 20
e-mail: comenzi@edituratrei.ro
www.edituratrei.ro

ISBN: 978-606-40-1279-1

1

Mikael. După accident

Vineri, 13 octombrie 2017

De cum deschid ușa, aud sirenele. Câțiva elevi rămași în curtea școlii se uită spre mine și îmi fac un semn cu mâna.

— Weekend plăcut!

Fixez bine sacul de sport pe suportul de bagaje și așez geanta pentru laptop în coșul din față. Când virez și o iau prin tunel, pe sub autostradă, dau drumul pedalelor și mă bucur de vântul care îmi bate drept în față. Pe marginea trotuarului stau două fete, pe care le recunosc de la grădinița Bellei. Își fac mâinile căuș, le pun la gură și scot țipete de cucuvea. Sunetul își împrăștie ecoul prin tunel, iar fetele râd.

În pantă, efortul îmi seacă picioarele, dar continui să pedalez până ce pe frunte îmi curg râuri de transpirație. În parc zace abandonată o minge de fotbal plină de noroi, iar la locul de joacă vântul împinge leagănele înainte și-napoi. Salut o femeie al cărei pudel tocmai și-a ridicat piciorul din spate lângă un stâlp de iluminat.

Sunetul sirenelor se aude tot mai aproape. Arunc o privire peste umăr, dar nu se zărește nicio lumină albastră. Nu există drumuri pentru traficul rutier, parcul este înconjurat de cărări și piste de bicicliști. Printre altele, chiar asta ne-a făcut să ne mutăm la Köpinge. Aici, copiii pot merge cu bicicleta de acasă până la școală sau la prietenii lor fără a fi nevoiți să circule printre mașini.

Deschid gura și înghit cu poftă aerul răcoros de toamnă. Ce sentiment de libertate, un weekend întreg fără obligații se așterne în fața noastră. De atâta vreme îmi doresc să las totul deoparte și să nu mă mai gândesc la nimic. Să-mi petrec timpul cu familia mea. Poate că îmi vor rămâne și câteva ore în care să tund gardul viu, așa cum am promis, deși asta poate să aștepte foarte bine și până la primăvară.

Când ajung pe pista de biciclete din piațeta în care locuim îmi vin în întâmpinare, cu pași grăbiți, cei mai apropiați vecini, Åke și Gun-Britt, umăr la umăr. Nu i-am mai văzut de câteva zile. Așa merg lucrurile pe-aici. De la începutul toamnei și până la sfârșitul primăverii toți se închid în case și dispar. Abia spre sfârșitul lui aprilie începe să se întâmple câte ceva. Când bruma nu se mai zărește pe nicăieri, iar aerul se umple de polen, piațetele din cartier sunt invadate de copii care gonesc pe scutere sau joacă fotbal, unși zdravăn, din cap până în picioare, cu loțiune solară și echipați cu șepci. Prima motocicloare huruie de zor, cineva ridică o scară să-și curețe jgheaburile acoperișului și așa începe totul. Precum ciupercile după ploaie, prin grădini răsar mame cu ochii lipiți de ecranul telefonului mobil și cu ochelari de soare la modă și tați cu burțile lăsate și pantaloni scurți prea strâmți. Timp de trei luni zona se transformă într-un

adevărat parc de distracție cu trambuline și piscine gonflabile. Larma se întetește și zilele se lungesc. Asta până la sfârșitul lui august, când începe din nou școala. Cu vânt strașnic și frunze tomnatice. Cu întuneric, ploaie și tăcere. Tot ce odată a fost viu și în floare e de-acum uitat și îți vine greu să crezi că lumina se va mai întoarce vreodată aici.

Până și vecinii noștri pensionari își închid ușile și se retrag când întunericul copleșește lumea. Åke se apucă de curățenia de toamnă în grădină, spală dalele din gresie cu un jet de apă, înlătură pânzele de păianjen din fiecare ungher și învește mobilierul pentru exterior în folii de plastic cu o grijă care l-ar face invidios pe orice conservator dintr-un muzeu. La scurt timp după asta, Gun-Britt se ivește la geamul de la bucătărie, cu o figură curioasă. Străjerul piațetei. Nimic nu îi scapă, nici măcar o pungă de plastic involburându-se în aer prin preajmă.

— Bună, spune Gun-Britt când mă apropii destul de mult de ei cu bicicleta.

Mă clatin când ezit între a mă opri să schimb câteva cuvinte cu ei sau a pedala mai departe. În momentul ăsta nu-mi doresc decât să ajung acasă, la familia mea. Dar, când dau să trec pe lângă ei, Åke face un pas în fața mea pe pista de biciclete și mă forțează să frânez.

— Ai auzit bubuitura? mă întreabă el.

— Noi credem că a fost un accident, spune Gun-Britt.

Îmi proptesc picioarele în pământ.

— Un accident?

— Nu auzi sirenele? îmi spune Åke.

Gun-Britt arată cu degetul în sus, ca și cum sunetul ar fi rămas în aer, deasupra noastră, și s-ar învârti de jur împrejur.

— A fost aici, în apropiere? întreb eu.

— Greu de zis.

Åke face semn cu capul către piațeta noastră.

— A venit din direcția aia.

— Cel mai probabil, de pe drumul cel mare, spune Gun-Britt.

Așa îi spun cu toții autostrăzii pe care limita de viteză e de șaiszeci de kilometri pe oră și care înconjoară Köpinge ca un inel, trecând pe lângă supermarketul Ica și magazinul de băuturi Systembolaget și apoi continuând spre E6, unde vastele întinderi ale Scaniei îi iau locul, cu Turning Torso spre apus și turnul catedralei din Lund spre răsărit.

— Se aud tot mai aproape, spune Åke.

Ascultăm toți trei cu atenție. Are dreptate, sirenele urlă din ce în ce mai tare.

— Nici nu e de mirare. Conduc ca niște nebuni, spune Gun-Britt. Dar stai liniștit! Bianca și copiii au ajuns acasă acum o jumătate de oră.

Bianca. Copiii.

Inima mi se strânge în piept.

— Bine, spun eu și mă grăbesc să urc în șa.

— Să aveți un weekend plăcut, îmi spune Gun-Britt înainte de a mă îndepărta. Pe ultima bucată de drum gândurile încep să mă năpădească. Bianca urma să facă cumpărăturile pentru weekend după ce lua copiii, dar acum sunt cu toții acasă. Acasă, în siguranță. William probabil că stă tolănit pe canapea cu iPadul lui și Bella o ajută pe Bianca în bucătărie.

Printre clădiri, sunetul sirenelor răsună asurzitor. Coapsele îmi sunt rigide și încep să simt crampe în gambe. Au mai rămas doar douăzeci de metri până la piațeta

noastră. De după un gard se aude un câine lătrând și în aceeași secundă îmi dau seama că sirenele au tăcut.

Când trec de colț și intru în piațetă, mă lovesc luminile rotitoare de avertizare. Asfaltul, gardul viu și gardurile caselor, totul e înecat într-un albastru care pulsează frenetic.

Simt că nu mai pot să respir. Picioarele îmi pedalează în neștire. Mă ridic în șa și mă uit fix printre luminile albastre, care mă orbesc.

În mijlocul străzii zace o bicicletă roșie. Arată de parcă ar fi fost făcută ghem, are cauciucurile deformate și ghidonul îndreptat în sus. Lângă ea se află vecina noastră de la numărul 15, Jacqueline Selander. E albă la față. Un țipăt i-a rămas împietrit pe buze.

Ambulanța s-a oprit în fața gardului nostru viu de tuia, unde două infirmiere îmbrăcate în verde stau pe vine. În fața lor, pe asfalt, zace Bianca. Soția mea iubită.

2

Mikael. Înainte de accident

Vara lui 2015

Prima oară când i-am întâlnit pe Fabian și Jacqueline Selander tocmai ne mutaserăm aici. Bella împlinise trei ani în acel sfârșit de săptămână, iar eu trebuia să montez în mașină un scaun pentru copii, pe care-l găsisem cu puțină vreme în urmă la preț de chilipir pe Blocket¹. Soarele îmi ardea ceafa cu putere, iar eu, ud learcă de transpirație și cocoșat ca un croasant, eram pe jumătate intrat în mașină și trăgeam de centura de siguranță care era cu câțiva centimetri mai lată decât nenorocitul de orificiu prin care, conform instrucțiunilor de utilizare, ar fi trebuit să treacă. Înjurăturile mi-au răbufnit pe nas și pe la colțurile gurii. Nu băgasem de seamă că în spatetele mele s-a strecurat cineva.

— Este noul R-design, nu?

¹ Blocket.se este cea mai mare piață suedeză de vânzare-cumpărare online, fondată în 1996 de Henrik Nordström. (N.t.)

Centura mi-a scăpat din mâini și afurisitul de scaun s-a răsturnat într-o parte. După ce am reușit să mă extrag cu totul de pe bancheta din spate și să-mi șterg aproape toată sudoarea de pe frunte, în fața ochilor mi-a apărut un băiețandru în pantaloni scurți, cu bretele și o șapcă cu logo BMW. Stătea pe aleea noastră și măsură mașina din priviri.

— Este modelul sport, i-am răspuns.

— Știam eu că ăsta e, spuse băiatul. R-design.

Câți ani ar fi putut să aibă? Doisprezece, poate trei-sprezece?

— Motor Diesel, mi-a spus el. Plug-in hibrid, nu?

— Probabil că da, i-am răspuns eu.

Băiețandru a zâmbit.

— Bineînțeles că da.

Chiar nu aveam timp de pierdut atunci, dar n-am vrut să par antipatic.

— Mă cheamă Fabian, a spus băiatul. Și eu stau tot în piațeta asta.

Zona rezidențială de la marginea orașului Köpinge era împărțită în grupuri mici de câte patru vile, mai mult sau mai puțin identice, din prima jumătate a anilor '70, amplasate în jurul unei piațete pătrate, asfaltate. Fiecare piațetă primise câte un nume drăgălaș, inspirat din operele scriitoarei Astrid Lindgren²: Bullerbyn, Lönneberga, Saltkråkan și Körsbärsdalen. Noi locuiam pe strada Bråkmakargatan. *La fel ca Lotta*³, le zisesem odată copiilor noștri, care s-au uitat nedumeriți la mine.

² Celebră scriitoare suedeză de literatură pentru copii. (N.r.)

³ *Lotta de pe Bråkmakargatan* este titlul uneia dintre cărțile scriitoarei Astrid Lindgren. (N.r.)

— În cazul ăsta înseamnă că o să fim vecini, i-am spus lui Fabian.

— OK, mi-a spus el mângâind bara de protecție a Volvoului, ca și cum ar fi fost vorba de un animal. Mai bine îți cumpărai un BMW. Are cel mai bun raport preț/calitate.

Eu am râs, dar el părea cât se poate de serios.

— BMW 350 Touring, a spus el. Are 272 de cai-putere. A ta câți are?

— Nu știu.

Pentru mine, mașina e doar un mijloc de transport. Nu cer decât să aibă o culoare neutră, decentă, și suficient spațiu pentru bagaje.

— 215, mi-a yiss băiatul.

Părea foarte sigur pe ceea ce spunea.

Tocmai mă pregăteam să mă strecor înapoi în mașină cu scaunul pentru copii, când am văzut o femeie care traversa piațeta.

— Aha, aici erai, Fabian!

Emana o strălucire aparte în jurul ei. Picioare lungi, în pantaloni cât se poate de scurți, și atât de bronzată încât dinții albi, ca din reclamele la pasta de dinți, și ochii de un albastru celest îi scânteiau.

— Îți plac mașinile, mi-a spus ea.

— Am cam bănuț eu că așa stau lucrurile.

— Îmi plac BMW-urile, a zis Fabian.

Femeia, care părea să fie mama băiatului, a râs și mi-a întins o mână cu unghii lungi, roz.

— Deci voi sunteți cei care v-ați mutat aici, nu? Zero optari, din câte am auzit.

Zero optari? Mai existau încă oameni care le spuneau așa celor din Stockholm? Nu cunoșteam pe nimeni care

să-și mai fi păstrat vechiul telefon fix, iar prefixele telefonice⁴ regionale erau pe cale să devină la fel de anacronice ca discurile rotative și receptoarele din bachelită.

— Mmmda, așa e, i-am spus eu și mi-am șters podul palmei de pantaloni înainte de a mă prezenta. Micke.

— Numele meu este Jacqueline. Fabian și cu mine locuim puțin mai încolo, la numărul 15.

A arătat spre o casă aflată în spatele unei alei năpădite de buruienile care creșteau printre dale și al cărei gard înalt de un metru arăta ca și cum ar fi avut nevoie de un strat bun de vopsea. Pe peretele din față, cel pe care se găsea ușa casei, erau o potcoavă și niște clopoței de vânt din lemn, alături de o plăcuță argintie pe care se vedeau un unu și un cinci pe jumătate desprins.

Eu deja dădusem jos de pe fațadă cifrele de metal ale casei noastre. La cererea imperativă a Biancăi. Acceptase în cele din urmă să locuiască la numărul 13, însă doar cu condiția să îndepărtăm numaidecât numărul ghinionist de pe zid.

— Atunci sper să vă simțiți bine aici, mi-a spus noua noastră vecină, Jacqueline. Aveți și voi copii, nu-i așa?

Am dat din cap afirmativ. Transpirația îmi picura de pe frunte și tricoul mi se lipise zdravăn la subțiori.

— Bella tocmai a împlinit trei ani, iar William are șase ani.

Fabian și mama lui schimbă câteva priviri între ei.

— Noi trebuie s-o ștergem, a spus Jacqueline făcându-mi un mic semn cu mâna. Pe curând!

A traversat cu pași mari piațeta asfaltată, iar Fabian, în graba lui de a ține pasul cu ea, s-a împiedicat. Odată

⁴ 08 a fost, înainte de apariția telefoanelor mobile, prefixul telefonic al zonei metropolitane a Stockholmului. (N.t.)

ajuns pe alea de la numărul 15 s-a întors și s-a uitat urât la mine. I-am răspuns cu un zâmbet.

De îndată ce am terminat de fixat scaunul pentru copii la locul lui am intrat în casă și i-am povestit Biancăi despre vecini.

— Jacqueline Selander? A fost fotomodel. A locuit și în America.

— Cum de știi asta? am întrebat-o.

Bianca și-a înclinat capul într-o parte. Arăta ca într-una din acele nopți de vară de acum opt ani, când căzusem în mrejele pistruilor și ale gropițelor ei.

— De pe internet, dragule.

— Ai verificat mai întâi vecinii?

Ea a râs.

— Ce îți imaginezi? Nimeni nu se mută la șase sute de kilometri fără să se intereseze mai întâi de viitorii vecini.

Firește. Am sărutat-o pe ceafă.

— Atunci, ce-ai mai aflat tu, Lisbeth Salander⁵?

— Nu foarte multe. Cei doi bătrâni de la numărul 12 se numesc Åke și Gun-Britt. Par a fi oameni destul de obișnuiți, tipici pentru generația născută în anii '40. Gun-Britt are o floare ca imagine de profil pe Facebook și îi plac trupele de dansband⁶. Åke nu pare a fi conectat la vreo rețea socială.

— OK.

Mie, care am locuit întotdeauna într-un apartament la bloc, îmi era greu să înțeleg această nevoie de a ști totul

⁵ Lisbeth Salander este personajul principal al trilogiei *Millenium*, aparținând scriitorului Stieg Larsson. Ea posedă o memorie fotografică și este un hacker de clasă mondială. (N.r.)

⁶ Termen specific scandinav introdus în anii 1970, desemnând grupurile muzicale care interpretează genul cunoscut în Suedia ca muzică populară suedeză, pe care se poate dansa în perechi. (N.t.)

despre vecini, însă, potrivit Biancăi, într-un cartier de vile lucrurile stăteau cu totul altfel. Aici nu mai puteai să-ți eviți vecinii la fel ca în oraș.

— Am găsit câteva fotografii cu Jacqueline Selander, dar se pare că a fost mai celebră în străinătate decât aici. În orice caz, cred că acum locuiește singură cu fiul ei, la numărul 15.

— Și la numărul 14? am întrebat-o eu.

— Acolo locuiește Ola Nilsson, născut în același an cu mine. El pare a fi de-a dreptul secretos. Dar...

A făcu o scurtă pauză înainte de a deschide ochii, de parcă ar fi vrut să-mi arate că a găsit ceva senzațional.

— Apare pe Lexbase⁷.

— Poftim? Este infractor? Că parcă numai în cazul ăsta ajungi să figurezi în Lexbase, nu-i așa?

— Probabil că nu e, a spus Bianca. Dar a fost condamnat pentru agresiune.

— Și i-ai citit sentința de condamnare?

— Bineînțeles. O să locuim la o aruncătură de băț de oamenii ăștia. Tu ești un copil crescut la bloc, dragule. Nu înțelegi cum merg lucrurile în locuri ca acesta.

— Poate că era mai bine dacă alegeam să locuim într-o cabană în Laponia, i-am spus eu.

— Din partea mea, cu cel mai mare drag. Dacă n-ar fi atât de cumplit de frig acolo.

Am suspinat. Era tipic pentru Bianca să se lase purtată de paranoia când nu era cazul de așa ceva, dependentă de siguranță cum era. Cu toate astea, bineînțeles că nu

⁷ Referință la lexbase.se, bază de date și pagină electronică lansată în 2014, care le permite utilizatorilor să efectueze căutări cu privire la persoane fizice și companii împotriva cărora au fost intentate acuzații penale sau de natură civilă în instanțele de judecată suedeze. (N.t.)

era deloc ciudat ca neliniștea ei să ia amploare acum, când ne aruncaserăm într-un context cu totul nou, în care nu cunoșteam niciun suflet de om.

Din multe puncte de vedere fuseserăm obligați să ne mutăm și îmi revenea mie sarcina să mențin starea de spirit la un nivel ridicat. I-o datoram Biancăi. Și copiilor.

Scania era un alt început pentru noi. Nimic nu avea să ni-l strice, cu atât mai puțin niște vecini.

— Totul o să fie bine, a spus Bianca și și-a pus mâna peste a mea. Nu vreau să te sperii. Bråkmakargatan⁸, numărul 13. La urma urmelor, ce-ar putea să nu meargă bine?

⁸ În traducere literală: Strada scandalagiilor. (N.t.)

3

Mikael. După accident

Vineri, 13 octombrie 2017

Ambulanța întoarce pe loc în piațetă și imediat ce intră pe autostradă sirenele încep din nou să răsunе asurzitor.

Rămân țintuit în tăcerea enormă ca în mijlocul unei pâlnii gigantice care înghite totul și în care spațiul și timpul dispar. Sunetul ascuțit al sirenelor ia cu el toată lumina, iar cerul se întunecă fără vreo explicație. Totul îngheață. Singurul lucru pe care îl văd înainte ca panica să pună stăpânire pe mine sunt privirile vecinilor, mistuite de groază.

— Mami! Mami!

Dinspre poartă se năpustesc spre mine Bella și William, numai în ciorapi. Mă aplec și-i cuprind în brațe.

— Ce s-a întâmplat? mă întreabă William. Unde e mama?

În mine, totul este dat peste cap. Nu știu ce să fac.

— Pe mama a lovit-o o mașină, îi spun eu.

— Ce?